

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul nr. 11: Isus, Conducătorul pe drumul prin pustiu (Evrei 10.35-13.7)

Introducere

A. Persoana mai bună (Evrei 1.1-7.28)

B. Sistemul mai bun (Evrei 8.1-10.18)

C. Conduita de viață cea mai bună (Evrei 10.19-13.25)

1. Isus ne introduce în Locul Preasfânt (Evrei 10.19-34)
2. Isus, Conducătorul pe drumul prin pustiu (Evrei 10.35-12.11)
 - 2.1 Viața prin credință (Evrei 10.35-11.2)
 - 2.2 Principiile credinței (Evrei 11.3-7)
 - 2.3 Răbdarea credinței (Evrei 11.8-22)
 - 2.4 Energia credinței (Evrei 11.23-38)
 - 2.5 Alergarea credinței (Evrei 11.39-12.3)
 - 2.6 Încercarea credinței (Evrei 12.4-11)

Intercalare: Sângele care vorbește despre lucruri mai bune (Evrei 12.12-13.7)

1. Urmărirea sfințirii (Evrei 12.12-17)
2. Intrarea în lucrurile mai bune (Evrei 12.18-29)
3. O umblare curată (Evrei 13.1-7)

3. O umblare curată (Evrei 13.1-7)

Evrei 13.1-7: **1.** Dragostea frățească să rămână. **2.** Nu uitați primirea de oaspeți, pentru că, prin aceasta, unii, fără să știe ^a, au găzduit îngerii. **3.** Amintiți-vă de cei în lanțuri ^b, ca și cum ați fi legați împreună cu ei; de cei chinuți, ca fiind și voi înșivă în trup. **4.** Căsătoria să fie ținută în onoare în toate ¹, și patul neîntinat, pentru că pe curvari și pe adulteri îi va judeca ^c Dumnezeu. **5.** Purtarea voastră să fie fără iubire de bani, mulțumiți cu ce aveți în prezent; pentru că El a spus: „Nicidecum nu te voi lăsa și cu nici un chip nu te voi părăsi” ^d, **6.** încât să spunem cu îndrăzneală ²: „Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme: ce-mi va face omul?” ^e **7.** Amintiți-vă de conducătorii voștri, care v-au vorbit Cuvântul lui Dumnezeu; și, privind atent la sfârșitul purtării lor, imitați-le credința! ^f

Remarci

¹. sau „între toate”

². sau „cutezător”

^a. Geneza 18.1-8; 19.1-3

^b. Evrei 10.34; Matei 25.36

^c. Galateni 5.19,21; Efeseni 5.5

^{d.} Geneza 28.15; Deuteronomul 31.6,8; Iosua 1.5

^{e.} Psalmul 118.6

^{f.} Evrei 6.12; 1 Corinteni 4.16

Comentariu

Scriitorul încheie această intercalare (Evrei 12.12-13.7) cu îndemnuri care se referă mai mult la viața creștină generală, zilnică. Căci credinciosul are într-adevăr o chemare cerească (Evrei 3.1), el poate intra în Locul Preasfânt ceresc (Evrei 10.19-22) și el este în călătorie spre cetatea cerească (Evrei 11.10,16; 12.22; 13.14) – însă între timp el este încă pe pământ. El este încă permanent:

- în trup (Evrei 13.3),
- în necazuri (Evrei 3.5,6),
- în sărăcie (Evrei 2.5),
- în carne (Evrei 1.4,5).

Puterea care pune în mișcare în viața creștină simțămintele practice între credincioși este dragostea lucrată prin Duhul Sfânt,:

- dragoste față de frați (versetul 1)
- dragostea față de străini (aceasta este ceea ce cuvântul „ospitalitate” înseamnă textual; versetul 2),
- dragoste față de cei închiși (concetățeni apăsați; versetul 3),
- dragoste față de partenerul de căsnicie (versetul 4).

Tocmai în timpuri de asuprire dragostea adevărată poate ușor slăbi și poate apare o dragoste falsă.

- Dragoste pentru eul propriu, prin care nu mai ai nici o privire pentru străini și pentru cei închiși (versetul 2,3, în mod deosebit 3b);
- Dragoste adulteră față de partenerul cu care nu ești căsătorit (versetul 4);
- Dragoste pentru bani (textual aici stă: „nu iubitori de bani) (versetul 5).

Puterea pentru a rămâne păzit de această dragoste falsă se primește prin privirea cu credință în sus spre Dumnezeu, conform făgăduințelor lui Dumnezeu Însuși (versetele 5,6). Însă Dumnezeu dă și pe pământ „înaintași” (supraveghetori, conducători spirituali), pentru a ne ajuta să rămânem pe calea dreaptă. Evreii trebuiau să-și amintească de (a) Cuvântul rostit, (b) de credința personală și (c) de sfârșitul umblării conducătorilor adormiți, pentru ca ei să fie încurajați și să rămână păziți de alunecare. (În versetul 17 el mai adaugă, că ei ar trebui să asculte și de conducătorii lor aflați în viață.)

Versetul 1: dacă pe de o parte sunt necazuri și încercări și pe de altă parte înclinații de a aluneca de la credință, atunci astfel de evoluții sunt rele nu numai pentru viața de credință personală a creștinului și pentru relația lui cu Dumnezeu, ci și pentru relațiile lui cu frații și surorile lui. Compară cu Evrei 10.24 unde credincioșii sunt îndemnați să vegheze unii asupra altora și să se îndemne la „dragoste”. Cuvântul de acolo este agape, care se referă mai mult la dragostea divină, care este dragoste curată, deoarece natura ei este, indiferent dacă subiectul dragostei merită dragostea, așa ca și în cazul dragostei lui Dumnezeu față de noi. În cuvântul folosit aici pentru „dragostea de frați” (philadelphia) este cuvântul phileo, care înseamnă mai degrabă „a avea dragoste” în sensul sentimentelor și a fi atras. Odată evreii au arătat dragostea revărsându-se, așa cum se vede din Evrei 6.10 (agape) și Evrei 10.33,34, însă din cauza situației lor plină de griji aveau nevoie să fie îndemnați ca această dragoste să nu se piardă.

Versetul 2: la cuvântul philadelphia se aliniază cuvântul philoxenia, „ospitalitate”, textual „dragoste față de străini”. Din dragostea de frați rezultă că te preocupi și de credincioșii care vin din depărtare; pe care probabil nu-i cunoști, dar care sunt dependenți de primirea plină de dragoste în casele credincioșilor. Ca argument pentru onorarea ospitalității scriitorul amintește că nu se știe pe cine ai primit. Unii au găzduit chiar pe îngeri; desigur aici se gândește la îngerii care au fost întâmpinați de Avraam (Geneza 18) și Lot (Geneza 19) în chip de oameni, și de asemenea se poate gândi și la Ghedeon (Judecători 6) și Manoah (Judecători 13). În aceasta era inclusă răsplătirea propriu-zisă, în mod deosebit dacă ne gândim la cuvintele Domnului Isus că cine primește pe credincioși cu ospitalitate de fapt Îl primește pe El (Matei 25.34-40). Și nu sunt cazuri în care aceste îndemnuri pot fi extinse și la necredincioși?

Versetul 3: unii credincioși puteau fi în situații mult mai nefavorabile și să fie închiși din cauza credinței lor (și despre aceasta vorbește Domnul în Matei 25). Evreii au arătat dragostea lor și în această privință (Evrei 10.33,34), însă ei nu trebuiau să obosească în această privință. Așa cum străinii în vechime erau total dependenți de ospitalitate, la fel cei închiși erau total dependenți de ceea ce prietenii le aduceau (compară cu Faptele apostolilor 27.2,3; Pavel a fost deosebit de recunoscător pentru ajutorul oferit de frați în închisoarea sa: Filipeni 1.7; 4.10-14,18; 2 Timotei 1.16,17).

Ca și cum ați fi legați împreună cu ei: Grosheide este de părere că hoos nu poate fi tradus cu „ca și cum”, căci acesta ar fi imposibil cu al doilea hoos; însă chestiunea este tocmai că al doilea hoos se poate traduce la fel cu „ca și cum”. Grosheide vrea să interpreteze spiritual pe „cei legați împreună cu ei”, însă aceasta nu este necesar. Evreii ar trebui să simtă pe cât se poate de bine soarta tristă a fraților lor închiși, ca și cum ei înșiși ar fi închiși împreună cu ei. Multă lipsă de compasiune și de dragoste față de cei credincioși împreună cu noi rezultă din lipsa noastră de capacitatea de a ne transpune în situația altora. Evreii ar fi trebuit să fie conștienți, că ei înșiși nu puteau lua locul martirilor, însă în orice caz ei trebuiau să se comporte așa fel ca și cum ei înșiși ar fi captivi și să dovedească „solidaritatea” lor cu cei captivi.

Chinuiți în trup: la prigonirea din pricina credinței aparținea și maltratarea corporală, și evreii sunt chemați să simtă cu cei care au parte de această suferință. Fraza de încheiere se poate

traduce astfel: „ca acela care și el este în trup”, adică ca oameni care trebuie să gândească că și ei au un trup care ar putea fi maltratat. Ei ar trebui să se identifice în gândirea lor cu ceea ce înseamnă să fi maltratat.

Versetul 4: acum se pune în discuție o altă relație, și anume părtășia căsniciei. Căsnicia ar trebui să fie foarte prețuită de toți cititorii (sau: în orice privință), nici o necurăție nu ar trebui s-o păteze. Noi știm că, căsnicia a fost instaurată de Dumnezeu Însuși deja înainte de căderea în păcat, și că El accentuează demnitatea căsniciei pe parcursul întregii Scripturi și condamnă foarte aspru curvia, adulterul și divorțul. Cele mai multe epistole din Noul Testament tratează căsnicia și desfrâul, ceea ce subliniază importanța acestui subiect.

Pat: cuvântul koite însemnează în original „patul” obișnuit (din aceeași rădăcină ca și koimao, „a dormi”) și de acolo vine „patul conjugal”. Întinarea „patului (conjugal)” înseamnă de aceea „curvie” (compară cu Geneza 49.4). În Romani 13.13 koite înseamnă de aceea „desfrâu”, unde cuvântul a devenit o expresie eufemistică pentru „părtășie sexuală” (aici nepermisă). În Romani 9.10 „a avea koite din” înseamnă „a avea ejaculare de sămânță”, a avea părtășie sexuală (a împărți patul), și prin aceasta să devii fecundat, „să fii (sau să devii) gravidă”. Pe scurt: koite trebuie să-l înțelegem aici ca „viață de căsnicie”, cu accentul pe latura sexuală. Aceasta este întinată prin „adulter”, când unul din parteneri sau amândoi au părtășie cu altul decât partenerul de căsnicie sau prin „curvie”, o expresie generală pentru orice desfrâu sexual (nu numai prostituție), care poate include și „adulterul” (Matei 5.32; 19.9), însă deseori este diferențiată de acesta (Matei 15.19; Marcu 7.21; 1 Corinteni 6.9; Galateni 5.19). În acest caz „curvia” se referă la toate formele de desfrâu în care a ajuns cel necăsătorit. Curvarul și cel care comite adulter poate probabil să scape de judecătorul pământesc, el poate spera ca oamenii să nu descopere desfrâul lui, însă el trebuie să știe că Dumnezeu îl va găsi totuși; atât în guvernarea Sa, atâta timp cât omul este pe pământ, cât și în judecata veșnică. Scriitorul nu pornește de la premisa că un curvar permanent poate fi un credincios adevărat; compară cu 1 Corinteni 6.9,10; Galateni 5.19-21; Efeseni 5.5, unde curvia stă întotdeauna înaintea și Pavel spune că curvarul nu va moșteni Împărăția lui Dumnezeu.

Versetul 5: primul și al treilea loc din Scriptură numit amintesc alături de curvie și lăcomia. Și așa cum în 1 Corinteni 6.18 se spune: „Fugiți de curvie!”, la fel 1 Timotei 6.10,11 învață că trebuie să fugim de iubirea de bani. Ambele sunt capcane, care se leagă de pofta omului și care pot duce pe neobservate pe oameni la pierzare. După philadelphia și philoxenia (versetele 1 și 2) auzim acum despre o philea („dragoste”) greșită: „fără iubire de bani” înseamnă textual „neiubind banii” (aphi-larguros). Umblarea (stilul de viață, obiceiurile vieții, comportarea) nu trebuie să fie orientată în totalitate spre obținerea de bani, ca și cum în viața creștinului totul ar fi orientat spre cele pământești. Creștinii credincioși sunt mai degrabă pe drumul spre cetatea cerească.

Pavel spune: „Pentru că eu am învățat, în împrejurările în care sunt, să fiu mulțumit” (Filipeni 4.11, și: „Dar evlavia cu mulțumire este mare câștig. ... Dar, având hrană și îmbrăcăminte, vom fi mulțumiți cu acestea. Dar cei care vor să fie bogați cad în ispită și în cursă și în multe pofte

nebune și vătămătoare, care îi afundă pe oameni în ruină și pieire. Pentru că iubirea de bani este o rădăcină a tot felul de rele; după care unii, umblând, s-au rătăcit de la credință și s-au străpuns pe ei înșiși cu multe dureri” (1 Timotei 6.6-10). Nu este ușor să fii mulțumit, mai ales atunci când vrăjmașii ți-au răpit posesiunea (Evrei 10.34). Odinioară evreii au „primit cu bucurie” aceasta, căci ei știau că ei aveau o posesiune mai bună și care rămâne. Dar când intervine oboseala spirituală și nu mai ai clar înaintea ochilor posesiunea cerească, veșnică, atunci privești iarăși la împrejurările și posesiunile actuale și devii nemulțumit de sărăcie. De aceea scriitorul îndreaptă ochii cititorilor săi spre Dumnezeu Însuși, care de mai multe ori a făgăduit: „Eu nu voi renunța la tine și nu te voi părăsi”, așa stă textual în Deuteronomul 31.6 (vezi și versetul 8) (LXX), acum „El” este schimbat în „Eu”. Vezi și cuvintele asemănătoare adresate lui Iacov (Geneza 28.15), Iosua (Iosua 1.5) și de David lui Solomon (1 Cronici 28.20). Dumnezeu făgăduiește poporului Său, oricare ar fi împrejurările în care el s-ar afla (sărăcie, vrăjmășie, singurătate), că El nu-i va lăsa în seama sortii lor.

Versetul 6: îndrăzneală: cuvântul este tradus în alte locuri cu „a avea încredere” (2 Corinteni 5.6,8; 7.16) sau „a fi curajos” (2 Corinteni 10.1,2). De aceea în versetul nostru se poate traduce cu „îndrăzneală, curajos, optimist”. Credinciosul care se agață de făgăduința lui Dumnezeu (versetul 5), are toate motivele să fie „îndrăzneț” și să rostească cu încredere cuvintele citate aici din Psalmul 118.6, care traduse din ebraică spun: „Iahve este pentru mine, eu nu mă voi teme, ce ar putea un om să-mi facă?” Cuvântul „Domn” aici nu este însoțit de articolul hotărât, deoarece în mod curios în LXX este redarea numelui propriu al lui Iahve. Dacă Iahve este cu noi, este ajutorul nostru, omul poate trage concluzia cu îndrăzneală: „Nu mă voi teme”, și poate pune retoric întrebarea, ce rău poate omul să-i facă, adică dacă nu este voia lui Dumnezeu.

Versetul 7: conducători: nu numai că Dumnezeu Însuși este cu poporul Său, ci El a purtat de grijă pe pământ ca să ne însoțească, să ne ajute, să ne păzească. Pentru aceasta sunt „conducătorii”. Cuvântul „conducător” este simplu participiul verbului hegeomai, „a conduce”, de aicea „conducător”, în sensul general în Luca 22.26. La fel „conducător” în Matei 2.6 (Hristos) și Faptele apostolilor 7.10 (Iosif). În sensul de „conducător” în Adunare cuvântul se întâlnește și în Faptele apostolilor 15.22 (Iuda și Sila, „bărbați conducători între frați”) (vezi și Luca 22.26). Un alt cuvânt asemănător este prohistemi, „cel care stă înaintea” (Romani 12.8; 1 Timotei 3.12), „a conduce” (1 Timotei 3.4,5,12; 5.17; supraveghetorii sau bătrânii). Domnul a dat astfel de oameni în Adunare, care au primit darul (compară cu Romani 12.8; 1 Corinteni 12.28: „a conduce”) de a conduce pe credincioși. Ei trebuie respectați ca atare (versetul 17; 1 Tesaloniceni 5.12). „Conducătorii” sunt numiți de trei ori în epistola către Evrei, o dată fiind vorba de conducătorii adormiți (în versetul nostru) și de două ori de cei aflați încă în viață (versetele 17,24). Expresia aceasta nu face aluzie la purtători de funcții numiți oficial, așa cum sunt „bătrânii” (în Faptele apostolilor 14.23; Tit 1.5), ci numai de bărbați conducători și cu influență, care dintotdeauna au avut autoritate morală în comunitatea iudaică; vezi și „bătrânii” în Iacov 5.14. Un conducător adevărat își primește autoritatea nu (numai) pe baza poziției sale, ci pe baza slujirii sale bune, a umblării sale în credincioșie, a credinței lui vii.

Cuvântul lui Dumnezeu: desigur îndemnul de a păstra în amintire pe conducătorii adormiți și de a imita credința lor are valoare generală. Însă aici este vorba evident de conducătorii spirituali, care în timpul creștin de început au predicat iudeilor noua veste bună; vezi Evrei 2.3; 4.2, de aceea înainte de toate apostolii, dar și alți conducători din timpul de început (Faptele apostolilor 15.22). Unii evrei erau în pericol să nesocotească acest Cuvânt și să renunțe la El. Ei ar fi trebuit nu numai să țină cu tărie acest Cuvânt, ci ei trebuiau să aibă înaintea ochilor lor și modelul acelor care au predicat Cuvântul.

Imitați-le credința: credincioșii nu sunt chemați să imită obiceiurile sau slujba sau funcția de conducere a conducătorilor, ci credința lor: forța motrice a umblării lor și a funcției de conducere. Pe lângă aceasta ei ar trebui să ia seama la „sfârșitul” (rezultatul, realizarea) umblării lor: conducătorii de odinioară nu numai au trăit prin credință, ci ei au murit în această credință (compară cu Evrei 11.13). Aceasta poate însemna că ei au încheiat umblarea lor pe pământ cu moarte de martir, dar nu trebuie să fie așa. Înainte de toate este vorba că ei au înaintat în credință stăruind în ea până la sfârșit, fără să se abată. Aceasta slujea ca model evreilor, în mod deosebit pentru că noi știm că unii dintre ei au început prin credință (chiar dacă numai în exterior), dar erau în pericol să nu sfârșească în credință. Cine sfârșește în credință va intra în fericirea veșnică în credință. Unii din cititori au fost probabil martori ai patului de moarte strălucitor al unora din conducătorii sau martirii lor și au văzut puterea credinței lor. Acest final ar fi trebuit ei să-l „privească” cu atenție (un cuvânt puternic), ca să găsească curaj în acesta pentru propria lor umblare prin credință.